

rodolphe janssen

INFO@RODOLPHEJANSSEN.COM – WWW.RODOLPHEJANSSEN.COM

Tom Poelmans
The End of Time
03.09 > 24.10.2020

Ce n'est pas le temps qui passe mais nous.
Ferdinand Cheval (1836-1924)

Un don de l'histoire de l'art. C'est ainsi que Tom Poelmans définit la reproduction d'une miniature médiévale trouvée par hasard dans un livre de seconde main. Illustration d'un texte dont il n'a pas réussi à retrouver la source, l'image donne à voir un combat chevaleresque dont la violence iconographique n'est atténuée que par la rigueur de la composition et la fermeté du trait de pinceau.

Dans le coin inférieur senestre du tableau figure l'infidélité majeure de Poelmans à son modèle : le peintre s'y est représenté à quatre pattes, recouvert d'une dépouille animale et observant les pages ouvertes d'un livre, tendu par un squelette, sur lesquelles figure un cheval rouge. Ceux qui connaissent encore les textes bibliques associeront rapidement l'équidé à la monture du second cavalier de l'Apocalypse, symbole de la guerre et annonciateur de la fin des temps.

Intitulé *A Dead Man's Dream*, le tableau est le plus grand jamais réalisé jusqu'à ce jour par le peintre anversois. Interrogé sur la technique employée et la durée d'exécution du tableau, Poelmans dit s'être égaré plusieurs mois sur la surface de sa toile et n'avoir fait usage que de quatre pinceaux dont la largeur ne dépasse jamais celle de son pouce... Il y a dans la sincérité de cette réponse l'aveu d'un pèlerinage pictural aussi naïf qu'absurde : celui de la transposition à l'échelle monumentale de la pratique miniaturiste de l'enlumineur médiéval.

A Dead Man's Dream est aussi un exercice d'exorcisme pour Tom Poelmans. Il s'était fait un nom avec ses compositions abstraites, comètes matiéristes face auxquelles le spectateur ne parvenait jamais à retracer les étapes du processus de création. Voici qu'il tourne le dos à cette virtuosité plastique et aux sirènes de la facilité pour ne plus se concentrer que sur la réalisation d'une oeuvre dans laquelle le dessin, une discipline pour laquelle il se considère dépourvu de talent, joue un rôle central.

Cette errance plastique s'associe à une nostalgie enfantine pour donner naissance à une série de tableaux et d'oeuvres sur papier mêlant les trouvailles les plus subtiles de l'art du passé aux recettes les moins créatives de nos cultures contemporaines. Quiconque visite l'atelier de Poelmans sera frappé par la coexistence pacifique de reproductions de chefs-d'oeuvre de l'art occidental avec des centaines de figurines en plastique Disney ou Marvel, mélange improbable de témoignages savants et populaires de la survivance de la lutte mythique du bien et du mal.

En matière d'art, le temps se dilate mais ne se rattrape jamais. Tom Poelmans en est conscient. Voici quelques années, il recouvrait la surface d'une de ses toiles de l'inscription placée par le facteur Cheval près du cadran solaire de son Palais idéal. Depuis, il ne fait plus que ce qu'il lui plaît... Cloîtré dans son atelier, il couche sur le papier ses fantasmes d'éternité en se mettant sans cesse en scène.

Si son art doit être là pour quelque chose, ce sera pour nous rappeler que pour savourer la pomme de la connaissance, c'est d'abord celle de l'imagination qu'il faut croquer.

Simon Delobel, Anvers, juillet 2020

rodolphe janssen

INFO@RODOLPHEJANSSEN.COM – WWW.RODOLPHEJANSSEN.COM

A propos de l'artiste:

Tom Poelmans (né en 1984, en Belgique, vit et travaille à Anvers, Belgique).

Son travail a récemment été exposé à Jack Barrett Gallery, East Hampton, New York (2020); rodolphe janssen, Bruxelles (2020); la White Whale Gallery, Anvers, Belgique (2019); The Cabin, Los Angeles (2019), SecondRoom, Anvers (2019); Tatjana Pieters, Gand (2019); Garage, Malines (2018); DMW-Artspace, Anvers (2017); Alpha Base, Anvers (2016); SVA, New York (2012) et Be-Part, Waregem (2012).

rodolphe janssen

INFO@RODOLPHEJANSSEN.COM – WWW.RODOLPHEJANSSEN.COM

Tom Poelmans
The End of Time
03.09 > 24.10.2020

Het is niet de tijd die voorbijgaat maar wijzelf.
Ferdinand Cheval (1836-1924)

Een gift van de kunstgeschiedenis. Zo definieert Tom Poelmans de reproductie van een middeleeuwse miniatur die hij toevallig vond in een tweedehands boek. Het beeld vormt de illustratie van een tekst die hij niet meer terugvindt. Het toont een riddergevecht waarvan het iconografische geweld gedempt wordt door de nauwkeurige compositie en de stevige penseelstreek.

Aan de linkerhoek onderaan het schilderij is te zien hoe Poelmans zich niet trouw aan zijn model heeft gehouden. De schilder heeft er zichzelf weergegeven op handen en voeten, gehuld in een dierenhuid. Een skelet houdt hem een boek voor waarvan hij de open pagina's aandachtig bekijkt en een rood paard observeert. Kenners van Bijbelse teksten lezen dit beeld al snel als het rijdier van de tweede ridder van de Apocalyps, dat symbool staat voor oorlog en het einde der tijden.

Het schilderij heeft als titel *A Dead Man's Dream* en is het grootste werk dat de Antwerpse kunstenaar tot nog toe realiseerde. Wanneer Poelmans begint over zijn aangewende techniek en de tijd die hij nam om het te schilderen, geeft hij toe maandenlang te hebben gewerkt aan het oppervlak van het doek met slechts vier penselen die nooit breder waren dan zijn duim... In de eerlijkheid van dit antwoord schuilt een picturale bedevaart die tegelijkertijd naïef en absurd is: hoe kan je de boekverluchttingspraktijk van de middeleeuwse miniatuurschilder overzetten naar een monumentale schaal?

A Dead Man's Dream is voor Tom Poelmans tegelijkertijd een oefening in bezwering. Hij heeft intussen naam gemaakt met zijn abstracte composities, materieschilderijen waarvan de verschillende stappen in het creatieproces onmogelijk te achterhalen zijn. Hij keert zijn rug naar deze plastische virtuositeit en naar de lokroep van het gemak om zich uitsluitend toe te leggen op de realisatie van een werk waarin de tekening centraal staat. Een discipline waarvoor hij naar eigen zeggen geen enkele aanleg heeft.

Poelmans koppelt dit plastische zoeken aan een kinderlijke nostalgie waaruit een reeks schilderijen en werken op papier ontstaat. Hierin lopen de meest subtiele vondsten uit de kunstgeschiedenis over in de minst creatieve hedendaagse iconen. In zijn atelier staan reproducties van historische meesterwerken uit de westerse kunst vreedzaam naast honderden plastic figuurtjes van Disney of Marvel, een onwaarschijnlijk samengaan van geleerde en populaire getuigen van de mythische strijd tussen goed en kwaad.

Als het op kunst aankomt, zet de tijd zich uit maar laat hij zich niet inhalen. Tom Poelmans weet dit maar al te goed. Enkele jaren geleden bedekte hij het oppervlak van één van zijn doeken met de inscriptie die Facteur Cheval vlakbij de zonnewijzer van zijn Ideale Paleis aanbracht. Sindsdien doet hij enkel nog waar hij zin in heeft... Opgesloten in zijn atelier zet hij zichzelf onophoudelijk in scène en tekent hij zijn fantasma's met zicht op de eeuwigheid.

Het is pas als je eerst in de appel van de verbeelding hebt gebeten, dat je die van de kennis kan proeven. Als Tom Poelmans' werk ertoe doet, dan is het wel om je hieraan te herinneren.

Simon Delobel, Antwerpen, juli 2020

rodolphe janssen

INFO@RODOLPHEJANSSEN.COM – WWW.RODOLPHEJANSSEN.COM

Over de kunstenaar:

Tom Poelmans (geboren 1984, België, woont en werkt in Antwerpen, België).

Zijn werk is onlangs tentoongesteld in Jack Barrett Gallery, East Hampton, New York (2020); rodolphe janssen, Brussel (2020); de White Whale Gallery, Antwerpen(2019); The Cabin, Los Angeles (2019), SecondRoom, Antwerpen (2019); Tatjana Pieters, Gent (2019); Garage, Mechelen (2018); DMW-Artspace, Antwerpen (2017); Alpha Base, Antwerpen (2016); SVA, New York (2012) en Be-Part, Waregem (2012).